

Groen-Blauw Verbindt

Datum: 5 februari 2026

Onderwerp: Informatiebrief Groen-Blauw Verbindt

Beste gemeenteraads- en commissieleden,

Met deze informatiebrief informeert de stuurgroep Groen-Blauw Verbindt de betrokken gemeenteraden over de voortgang van het project en de planning voor de komende periode. Deze wordt uitgevoerd door de gemeenten Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Noordwijk, Oegstgeest, Voorschoten en Zoeterwoude, als onderdeel van de Regionale Investeringsagenda van Regio Holland Rijnland (project 10).

Waarom dit project?

Westflank is een sterk verstedelijkt gebied binnen de regio Holland Rijnland, bestaande uit de gemeenten Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Noordwijk, Oegstgeest, Voorschoten en Zoeterwoude. Samen vormen zij een aaneengesloten stedelijk gebied met circa 300.000 inwoners, dat voor grote opgaven staat op het gebied van woningbouw, economie, natuur, klimaat, gezondheid, bereikbaarheid en duurzaamheid.

Groen en water in en rond dit stedelijk gebied, evenals de omliggende prachtige landschappen, zijn van groot belang voor de kwaliteit van de leefomgeving en het welzijn van mens, plant en dier. Door verdere verdichting, klimaatverandering en opgaven rond biodiversiteit, leefbaarheid en gezondheid is het versterken van het groenblauwe raamwerk in en om de stad essentieel.

Daarom verbinden we groen en water binnen ons stedelijk gebied en tussen het stedelijk gebied en de omliggende landschappen. Door samen te werken met zeven gemeenten aan de samenhang, kwaliteit en continuïteit van het groenblauwe raamwerk dragen we bij aan het welzijn van mensen en de welvaart van de regio. Dankzij dit project werken we ook aan het behalen van doelen vanuit Europese regelgeving, zoals de Natuurherstelverordening en de Kaderrichtlijn Water.

Inhoudelijk sluit dit project aan op andere RIA-projecten, waaronder project 11 – Benutten en versterken landschappelijke kwaliteiten (over het landelijk gebied). Daarom vindt inhoudelijke afstemming plaats tussen de diverse projecten.

Wat is het doel van dit project?

Door samen te werken aan het groenblauwe raamwerk en ontbrekende schakels hierin aan te pakken, werken de gemeenten in de Westflank aan een samenhangend netwerk dat o.a. natuur, recreatie, waterbeheer en klimaatadaptatie combineert. Zo bouwen we voor mens en natuur aan aantrekkelijke groenblauwe verbindingen die door het stedelijk gebied lopen en het stedelijk gebied verbinden met de omliggende landschappen. Voorbeelden van projecten zijn verbindingen langs het gehele Oegstgeesterkanaal vanaf de kust tot grens van Leiden, en PanoramaPark in Leiden.

Wat is het dragend concept voor het regionale groenblauw raamwerk?

Groen-Blauw Verbindt – overzicht groen-blauwe raamwerk - stand van zaken dec 2024

Het robuust en fijnmazig groenblauw raamwerk van Groen-Blauw Verbindt is opgebouwd uit:

- **Groene Ringen:** groen- en waterstructuren die de verschillende groengebieden en kernen binnen het verstedelijkte gebied verbinden.
- **Groene Randen:** groen-blauwe gebieden die voor een goede overgang van het verstedelijkte gebied naar het open landschap zorgen.
- **Groene Vingers:** groen-blauwe structuren die de omringende landschappen tot diep in het verstedelijkte gebied verbinden. Een deel van de vingers verbindt omringende landschappen via het stedelijk gebied.

Aan welke doelen draagt Groen-Blauw Verbindt bij?

Het project Groen-Blauw Verbindt draagt bij aan vele doelen – nu en in de toekomst. Deze doelen zijn het bijdragen aan of het versterken van:

- Leefbaarheid in en om het stedelijk gebied
- Klimaatadaptatie: wateropvang, waterberging, tegengaan hittestress en omgaan met droogte
- Duurzaam waterbeheer en goede waterkwaliteit
- Natuur en biodiversiteit: het vergroten van natuurwaarden en gezonde leefmilieus voor plant en dier
- Recreatieve mogelijkheden: verbeteren van de wandel-, fiets- en vaarroutes, en het beter beleefbaar maken van erfgoed en cultuurhistorie
- Welzijn en gezondheid: beweegvriendelijke leefomgeving en plekken voor ontmoeting en sociale interactie
- Duurzame mobiliteit door aantrekkelijke langzaam verkeersroutes
- Aantrekkelijk vestigingsklimaat
- Cultuurhistorie en ruimtelijke kwaliteit

Wat is het tijdpad met korte en lange termijn successen?

Realiseren van het volledig groenblauwe raamwerk vraagt een lange adem. Hiervoor is een periode van twintig jaar of langer nodig en samenwerking met het Rijk, de provincie en andere stakeholders. Tegelijkertijd werken gemeenten nu al aan projecten die hieraan bijdragen, zoals het inrichten van groengebieden, groot onderhoud aan parken, het autoluw maken en vergroenen van gebieden en het realiseren van langzaam verkeerroutes met recreatief medegebruik. Zo investeren gemeenten nu al in het grotere groenblauwe raamwerk en zijn er successen te vieren. Tegelijk werken we samen aan het toevoegen van de meer complexe, ontbrekende schakels met regionale betekenis, die soms grotere investeringen vergen. Zo verbeteren we de leefbaarheid en creëren we randvoorwaarden om transitieopgaven aan te pakken en de groei van de regio op te vangen.

Reserveren financiële middelen in begroting gemeenten

De groenblauwe structuren sluiten grotendeels aan bij bestaande gemeentelijke plannen hiervoor. Daarmee zijn investeringen al deels opgenomen in diverse gemeentelijke programma's. Tegelijkertijd zijn aanvullende investeringen nodig om de ambities te realiseren. Met andere partners (o.a. regio, provincie en Rijk) verkennen we beschikbare investeringsbronnen en subsidiemogelijkheden. Dit vraagt echter ook om gemeentelijke investeringen, aangezien bij Rijks- en provinciale trajecten en subsidies meestal co-financiering wordt gevraagd. Dit aandachtspunt is relevant voor komende collegeonderhandelingen. Afhankelijk van de financiële middelen kan sneller tot uitvoering gekomen worden of is er temporisering nodig. Het komende jaar worden voor verschillende ontbrekende schakels haalbaarheidsstudies uitgevoerd met de beschikbare middelen uit de Regionale Investeringsagenda. De resultaten van de haalbaarheidsstudies zullen zicht geven op de benodigde (financiële) middelen voor het uitvoeren van de projecten en daarmee duidelijkheid geven op de investeringsvraag.

Risico's conflicterende ruimtevraag

In gemeenten spelen uiteenlopende opgaven met eigen ruimteclaims. Dit biedt kansen om via meekoppelkansen extra groen en water te realiseren in samenhang met andere projecten, maar brengt ook risico's met zich mee wanneer ontwikkelingen elkaar boven- of ondergronds belemmeren. Daarom is het belangrijk om al in een vroeg stadium, bij voorkeur bij de start van projecten, af te stemmen en het

groenblauwe raamwerk expliciet mee te nemen. Zo kunnen maatregelen tijdig worden opgenomen in de scope en het budget van andere projecten, of kunnen bewuste keuzes worden gemaakt over prioriteiten. Dit geldt onder meer voor energie, infrastructuur, bedrijvigheid en woningbouw. De stuurgroep en het ambtelijke projectteam werken hier intern aan.

Terugblik 2025

Vaststellen plan van aanpak

In 2025 is het plan van aanpak vastgesteld door het DB van Regio Holland Rijnland op 19 juni 2025. Hiermee is het formele startschot voor dit project gegeven en is het projectbudget van 500.000 euro beschikbaar gekomen. Het projectbudget wordt ingezet voor verdere verdieping en uitwerking van het project, zodat dit leidt tot projecten die in een volgende fase mogelijk uitgevoerd kunnen worden.

Opstellen inhoudelijke visie en benoemen regionale deelprojecten

In 2025 hebben gemeenten samen flinke stappen gemaakt in het opstellen en verdiepen van een wervend inhoudelijk concept voor Groen-Blauw Verbindt. Gezamenlijk zijn ontbrekende schakels als deelprojecten benoemd. Die worden nu verder uitgewerkt in projectbladen. Deze projectbladen zijn de opmaat naar de uitvraag van haalbaarheidsstudies die deelprojecten richting uitvoering moeten brengen.

Stakeholders

Parallel aan de inhoudelijke opbouw hebben de projectleiders en stuurgroepleden diverse gesprekken gevoerd met stakeholders als Hoogheemraadschap van Rijnland, andere gemeenten binnen Regio Holland Rijnland, provincie Zuid-Holland, Nationaal Park Hollandse Duinen en landschapstafel Duin, Horst & Weide. Ook is er input geleverd in processen van provincie Zuid-Holland (proces Groen-blauwe netwerken, programma Landelijk Gebied) en in het traject NOVEX Zuidelijke Randstad waarin het Rijk en de regio samenwerken. In deze gesprekken is de aanpak toegelicht en als bouwsteen ingebracht in het verhaal en aanpak van hogere overheden. Met deze werkwijze wordt actief gezocht naar samenvallende belangen, medestanders en mogelijk mede-investeerders.

Doorkijk naar 2026

Inkoop haalbaarheidsstudies

Momenteel vindt de selectie plaats van een civieltechnisch bureau, met o.a. ruimtelijke, civieltechnische en kostentechnische kennis, dat meerdere haalbaarheidsstudies kan uitvoeren in de jaren 2026 en 2027. Daarnaast is geld gereserveerd voor eventuele inkoop van extra capaciteit voor versterking van het team, bijvoorbeeld in de vorm projectmanagement of met specialistische kennis.

In de haalbaarheidsstudies wordt onderzocht hoe de ontbrekende schakels gerealiseerd kunnen worden. De studies worden begeleid door de gemeenten waarin de betreffende schakel ligt. Het resultaat van een haalbaarheidsstudie is een schetsontwerp waarin de ruimtelijke inpassing en technische haalbaarheid zijn onderzocht, inclusief een kostenraming zodat de financieringsbehoefte inzichtelijk wordt.

Wat kunt u verwachten

We begrijpen dat u zeer benieuwd bent naar de voortgang van dit project en de uitkomsten van de haalbaarheidsstudies. U ontvangt regelmatig een procesvoortgangrapportage via Regio Holland Rijnland. De updates over de haalbaarheidsstudies die gemeentespecifiek zijn worden door de eigen organisatie verzorgd. Als er meer gedetailleerde informatie gewenst is, kan onze projectgroep voor een presentatie zorgen, of een meer gedetailleerde brief opstellen.

Doorkijk

De ambitie is om binnen de Westflank de komende drie jaar haalbaarheidsstudies voor 6 tot 8 regionale ontbrekende schakels uit te voeren. Inzet vanuit de Westflank is om in deze periode, o.a. middels het traject NOVEX Zuidelijke Randstad, voor de uitvoering van enkele van deze projecten cofinanciering het Rijk en provincie te krijgen.

De stuurgroep Groen-Blauw Verbindt,

■■■■■■ (Oegstgeest, voorzitter), ■■■■■■ (Voorschoten, lid DB HR), ■■■■■■ (Katwijk),
■■■■■■ (Leiden), ■■■■■■ (Leiderdorp), ■■■■■■ (Zoeterwoude), ■■■■■■
■■■■■■ (Noordwijk)

5 februari 2026